

Beleidsplan Protestantse Kerk Odijk 2024-2028

Visie en pijlers

De afgelopen jaren hebben we ons als kerkelijke gemeente laten inspireren door het beeld van de kerk als open herberg. Een plek waar iedereen welkom is om elkaar te ontmoeten, weer op krachten te komen en de reis in de wereld voort te zetten.

Bij het opstellen van dit beeld in 2018 hadden we nog nooit van corona gehoord. Twee jaar later was het niet mogelijk om een normale dienst te houden, hielden we afstand tot elkaar en vierden we diensten op afstand via digitale middelen. Ontmoetingen waren enige tijd helemaal niet mogelijk en zijn door corona veranderd. Gelukkig is de coronapandemie voorbij, maar we blijven waakzaam. Daarnaast zien we andere crises op ons afkomen. Zo werden we afgelopen jaar geconfronteerd met een oorlog in Europa met als gevolg een energiecrisis, verbonden aan een koopkrachtcrisis. Wij allemaal werden hiermee geconfronteerd: Oekraïense vluchtelingen in onze gemeente Bunnik, stijgende energie- en boodschappenprijzen etc. En onder deze crisis de klimaatcrisis door een opwarmende aarde. Ook het geweld in het Midden-Oosten houdt ons bezig.

Odijk als dorp was en blijft volop in ontwikkeling. Er is veel instroom van nieuwe inwoners door nieuwbouw en doorstroom. Dat Odijk demografisch in beweging is, merken we ook in de samenstelling van onze kerkelijke gemeenschap.

Visie: een bloeiende tuin

Dit alles heeft ons ertoe aangezet om met een ander beeld voor ogen de komende jaren als kerkelijke gemeenschap tegemoet te treden. Wij kiezen voor het beeld van de kerk als tuin, een open plaats waar we gevoed worden en vrucht mogen dragen. Iedereen is welkom en mag zijn of haar dorst lessen aan de bron van levend water (Joh 4:14).

De Bijbel begint met een tuin. In dit beeld resoneert het visioen dat we voor ogen hebben, wat onze bestemming is: *De aarde zal spoedig een bloeiende tuin zijn van vrede en recht, de Heer heeft het heden gezegd* (Lied 550:1). Daarmee vormt de tuin ook een baken, een teken van hoop en een aansporing om ons in te zetten voor een leefbare aarde voor iedereen.

We beseffen dat onze tuin deel uitmaakt van de aarde die steeds meer uitgeput raakt en dat wij leven te midden van onze broeders en zusters die hongerlijden en dorsten naar gerechtigheid. We realiseren ons dat dit mede door ons werd en wordt veroorzaakt, en dat we óók daarom hierin een verantwoordelijkheid hebben. We aanvaardden de opdracht om te zorgen voor elkaar, voor de aarde en voor de samenleving waar we deel van uitmaken. We steken de handen uit de mouwen om naar vermogen groei en bloei te bevorderen. We

vragen om een zegen over het werk van onze handen. En dan ervaren we het als vanzelfsprekend om de vruchten niet alleen voor onszelf te houden maar rijkelijk uit te delen. We bemoedigen elkaar als een deel van de oogst mislukt en zaaien opnieuw op een andere plek. We laten een deel van de grond rusten om zich te kunnen herstellen en ruimte te bieden aan wat spontaan opkomt en de dieren die dit aantrekt.

We leren in de tuin ook om samen te leven en samen te werken. Elkaar te dragen, als het even niet lukt. Samenwerken vraagt om mildheid en verdraagzaamheid, om ruimte voor elkaar en elkaars geloof(sbeleving). We weten ons hierbij geïnspireerd door Christus, onze Tuinman.

We worden ook uitgenodigd om te genieten van mooie bloemen, van alles wat groeit en bloeit en van elkaars gezelschap. We zien een tuinhuisje voor ons waar we kunnen schuilen en anderen kunnen ontmoeten. Ook is er beschutting voor mens en dier, een plek om veilig te zijn en uit te rusten. Om op adem te komen als je eigen leven een wildernis/woestijn is. Een plek waar je mag zijn. We kunnen er luisteren naar het zingen van de vogels en het ruisen van de wind. Voor kinderen (en volwassenen!) is er ruimte om naar hartenlust te spelen en op ontdekkingstocht te gaan.

Vanuit dit beeld hebben we vier pijlers waarop het beleidsplan voor de komende jaren is gebouwd. We laten hierin het beeld van de tuin doorklinken. Zo begint het met zaaien, net als in een tuin. En de tuin heeft doorlopend onderhoud nodig, waaronder snoeien. Om steeds weer te kunnen oogsten en hiervan uit te delen aan anderen. We zijn ons ervan bewust dat onze tuin niet van onszelf is, maar dat we rentmeester zijn en daarop ook aanspreekbaar zijn. De pijlers zijn niet volgordelijk op elkaar, dus eerst zaaien om dan pas te kunnen oogsten. De thema's lopen naast en door elkaar. Net zoals je het ene gewas soms pas zaait op het moment dat een ander gewas al tot wasdom is gekomen. Het rentmeesterschap is een houding, een manier van leven, die we ons steeds meer eigen proberen te maken.

1. Zaaien

We beseffen dat onze tuin pas kan bloeien als eerst het Woord gezaaid wordt. Het zaaien gebeurt wekelijks tijdens de erediensten, live in de kerk, maar ook digitaal via de livestream. En in kindernevendienst, jeugdkerk en kringen/activiteiten door de week. In het vertrouwen dat God het zaaiwerk zegent, zodat het ontkiemt en we vruchten mogen plukken, vroeger of later. Ook al zien we het niet meteen en ook niet altijd: we oefenen ons in vertrouwen op Gods Geest, en in volharding.

In de eredienst streven we naar een verzorgde liturgie, die herkenbaar is en ruimte biedt voor traditie en vernieuwing. Met aandacht voor jong en oud.

Zaaien vraagt om afwisseling en variatie. Zo proberen we als gemeente ook te kijken naar onze context: welke thema's spelen er in deze tijd, waar liggen geloofs- en levensvragen? We streven in vorming en toerusting naar een gevarieerd aanbod van activiteiten als geestelijk voedsel, voor hoofd, hart en handen, waarbij ruimte is voor diversiteit in geloof(sbeleving). We bemoedigen elkaar en inspireren elkaar. We stimuleren onderlinge verbondenheid, mogelijk door een gemeentedeekkend netwerk (buurtnetwerken).

Voor het zaaien kunnen we niet zonder water van de bron. We putten uit de Bijbel, de bron van levend water en laten ons daardoor inspireren. Dat doen we door plekken van ontmoeting te organiseren, waarbij we samen vieren, we elkaar ontmoeten en ook leren. Jong en ouder vinden elkaar hier.

We weten ons in ons geloof verbonden met de parochianen. Daarom zaaien we in het dorp ook breder en gezamenlijk. We doen dit door oecumenische vieringen en activiteiten te organiseren voor alle leeftijden. Momenteel verandert er veel binnen de parochie en het parochieverband (Bunnik-Odijk-Werkhoven). Wat betekent dat voor onze oecumenische samenwerking? We zullen het de komende jaren ontdekken, maar steeds bekijken we wat mogelijk is. Naast oecumenische vieringen hopen we de oecumenische activiteiten nog verder uit te bouwen.

2. Onderhoud en snoeien

Om de tuin op orde te houden is het noodzakelijk dat deze onderhouden wordt. Dit betekent omzien naar elkaar. In dorre tijden voorzien we elkaar van water, aandacht of anderszins. Want we gunnen de ander licht en leven. De tuin onderhouden betekent ook wieden. En soms een periode braak laten liggen, zodat de grond nieuwe krachten kan opdoen. Zowel pastoraat als vorming en toerusting zien we als een vorm van zaaien en onderhouden.

Ook moet er gesnoeid worden zodat de tuin kan blijven bloeien. Dat doet soms pijn. Als er minder handen zijn, kan er ook minder gedaan worden. Dan zullen we kritischer moeten kijken naar wat kan en echt nodig is. Snoeien vraagt om keuzes maken. Snoeien heeft ook een goede kant: een plant of struik krijgt meer licht. Zo kan snoeien ons terugbrengen bij de vragen die waardevol zijn en kostbaar. Bij snoeien denken we ook aan de financiële middelen. Op middellange termijn verwachten we dat het aantal betalende leden afneemt. Dit dwingt ons ertoe om te snoeien in de financiën en om creatief na te denken over inkomstenbronnen. En het roept vragen op als: 'kunnen we bijvoorbeeld onze gebouwen

anders benutten, zodat er voldoende inkomsten binnen komen om de tuin bloeiend en levend te houden?’.

3. Delen van de oogst

We beseffen dat we rijk en gezegend zijn. Daarom houden we de oogst van de tuin niet voor onszelf, maar delen uit daar waar het nodig is. Dichtbij, in eigen dorp of streek, verder weg, in Nederland en wereldwijd. We doen dit vanuit een bewogen hart, door de handen uit de mouwen te steken. Hierbij hebben we doeners nodig, die oog hebben voor de noden en vandaar uit praktisch handelen. Met andere woorden: diaconie gaat niet alleen over het schenken van geld, maar ook een scherp oor en oog wat er nodig is in onze gemeenschap, dorp en samenleving. We vinden het belangrijk om onze jeugd hierbij te betrekken, zodat we hen al jong leren dat we niet voor onszelf leven, maar dat we door te delen, iets van Gods nieuwe wereld gestalte kunnen geven.

4. Rentmeesterschap

In deze tijd van een opwarmende aarde en klimaatcrisis willen wij als kerkelijke gemeente een duidelijke rol innemen. We doen dit op persoonlijk, kerkelijk en dorpsniveau. Op persoonlijk niveau is dit vooral bewustwording van onszelf. We doen dit door periodieke activiteiten, zoals een lezing, een vega(n) challenge, goede voorbeelden in de kijker zetten, stukjes in nieuwsbrief en de duurzaamheidsambassadeur. Op kerkelijk niveau willen we het label Groene Kerk deze periode binnenhalen. En blijven we onze gebouwen verder verduurzamen. Op dorpsniveau worden we een serieuze gesprekspartner van de gemeente Bunnik als het gaat om duurzaamheid. We kijken scherp mee hoe we onze dorpsgemeenschap verder kunnen verduurzamen en vergroenen. En laten we zien dat het anders kan en dat we niet ongebreideld de aarde als mooie schepping kunnen uitputten.

Uitwerking van de visie 2024-2028:

Pastoraat

Wat is pastoraat?

Kort gezegd is pastoraat: omzien naar elkaar in wederkerigheid. Het woord betekent letterlijk 'herderlijke zorg' en verwijst naar Jezus als de goede Herder, die oog en oor voor mensen had. In zijn spoor zien wij naar elkaar om.

Het pastoraat gebeurt door de predikant, door vrijwilligers (wijkteamleden), maar ook door gemeenteleden onderling. Het is een verantwoordelijkheid van heel de gemeente, en zo voelen velen dat ook. Maar naast 'omzien naar elkaar' is pastoraat ook: ruimte geven aan het gesprek over geloof, de zin van het leven en van jouw leven, en je plek in de wereld. Elkaar opbouwen in geloof, hoop en liefde.

We worden opgeroepen elkaar te bemoedigen, elkaar te stimuleren en voor elkaar te zorgen. De wederkerigheid staat centraal. Een mens is 'schaap' en 'herder' tegelijk (zie bijvoorbeeld Kolossenzen 3: 13 en 1 Petrus 4: 10).

De organisatie van pastoraat in onze gemeente

Het pastoraat wordt in Odijk gecoördineerd door het 'kernteam' dat bestaat uit de predikant en de drie coördinatoren van de drie wijkteams, waaronder één of meer pastoraal ouderlingen. Elk wijkteam bestaat uit enkele wijkteamleden, die bezoeken afleggen en contact houden rondom verschillende levensgebeurtenissen, zoals geboorte en doop, huwelijken en jubilea, ziekte of overlijden. De predikant richt zich met name op crisispastoraat, bezoeken van gemeenteleden in zorgcentra, en kennismaken met nieuw ingekomen gemeenteleden. Buiten de wijkteamleden zijn er nog enkele vrijwilligers die nieuw ingekomenen een welkomstbezoek brengen, vrijwilligers die 'elders verpleegden' bezoeken, en is er de coördinator van de bloemengroet.

Op veel momenten door de week heen is er ruimte voor onderlinge ontmoeting. Het wekelijkse koffiedrinken na de dienst, de open ochtend op woensdag, verschillende ontmoetingsmogelijkheden met koffie, lunch of avondeten, en diverse activiteiten en kringen. Die vallen onder Vorming & Toerusting en worden gepubliceerd in het Witte Boekje, maar hebben ook in meer of mindere mate een pastoraal karakter. We koesteren al deze ontmoetingen.

Aandachtspunten

1. Sinds we het pastoraat anders georganiseerd hebben, waarbij taken zijn gesplitst, is het makkelijker om vacatures te vervullen. We hopen een tweede pastoraal ouderling te vinden.
2. De balans tussen wat er kan en wat de verwachtingen zijn, met name door en van de predikant. Die balans willen we samen, met het kernteam en de kerkenraad, bewaken.
3. Hoe houden we verbinding met mensen die niet (meer) naar de diensten komen?
4. Er is de wens tot meer verbinding tussen generaties, hoe geven we dat vorm?
5. Gastvrijheid: alert blijven dat iedereen zich welkom en gezien voelt tijdens en na de zondagse dienst.

Plannen en voornemens

- Om nog meer verbinding te creëren en tegemoet te komen aan de laatste twee aandachtspunten, willen we starten met het plan buurtnetwerken. Hierbij worden gemeenteleden van een klein aantal adressen die bij elkaar in de buurt wonen, met elkaar verbonden. Dit is een vorm van verbinding naast het bestaande pastoraat door predikant en wijkteams.
- We willen kerk zijn voor het dorp, onze ogen en oren openhouden voor wat er in het dorp gebeurt, en meeleven en helpen bij ingrijpende gebeurtenissen.
- De intentie is om één à twee keer per jaar een inspiratie-/toerustingsavond voor alle pastoraal medewerkers te organiseren.

Vorming en toerusting: ontmoeten, delen en leren

Wat is vorming en toerusting?

Vorming en toerusting is erop gericht om gemeenteleden en dorpsgenoten aan te moedigen om met God te leven, het geloofsgesprek te voeren en het geloof in het dagelijks leven handen en voeten te geven. Verbondenheid is van groot belang. Hierbij zijn verschillende deelgebieden te onderscheiden:

- Activiteiten gericht op ontmoeting
- Kringen rond een thema, een boek of een bijbelgedeelte
- Activiteiten rond gebed en stilte
- Bezinning en activiteiten op het gebied van actualiteiten, waaronder duurzaamheid
- Praktische, samenbindende activiteiten zoals onderhoud van kerktuin/kerkhof en cultuur
- Jeugdactiviteiten (in het beleidsplan te vinden onder 'jeugdwerk')

De organisatie van vorming en toerusting

Sinds 2021 is er een kleine werkgroep die de V&T vormgeeft. Deze bestaat uit een coördinator, de predikant en een derde lid (momenteel de pastoraal ouderling). Het is zeer wenselijk dat er in de toekomst een lid van de kerkenraad in de commissie blijft.

Het Witte Boekje wordt gemaakt in samenwerking met de geloofsgemeenschap Heilige Nicolaas in Odijk. Een deel van de activiteiten wordt georganiseerd door de ene kerk, een deel door de andere, en een deel gezamenlijk. Deze samenwerking is voor ons waardevol omdat we ervaren dat we elkaar als geloofsgenoten en als dorpsgenoten kunnen versterken en inspireren.

Communicatie

Aan het begin van het seizoen wordt een overzicht van alle activiteiten gepubliceerd in het 'Witte Boekje', digitaal en op papier. In de nieuwsbrief en in andere media (website, Groentje, etc.) worden de activiteiten vermeld van de komende weken.

Plannen en voornemens

- We streven naar een goede balans tussen activiteiten die gericht zijn op ontmoeting, alsook activiteiten die gericht zijn op bezinning/verdieping.
- We willen elk jaar aansluiten bij actuele vragen die spelen in onze samenleving en de wereld. Denk hierbij aan duurzaamheid/klimaatproblemen, inclusiviteit, of vragen rondom het levenseinde. In het gesprek zoeken we naar handvatten en richting in het christelijk geloof.

- Sinds 2022 heeft onze gemeente een 'ambassadeur duurzaamheid'. Deze organiseert verdiepende activiteiten en moedigt aan om concrete stappen te zetten. In het seizoen 2023 – 2024 willen we ons aansluiten bij de Groene Kerken. Deze kerken gaan actief aan de slag met duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en het vergroenen van de eigen gemeenschap.
- Mensen van verschillende generaties vinden een plek in onze gemeenschap. Soms zien we dat die generaties 'eilandjes' blijven. We streven ernaar in de komende jaren meer verbindingen te leggen. Zie het plan 'buurtnetwerken' onder het kopje pastoraat.

Oecumene

Waarom oecumene?

In deze tijden van maatschappelijke en kerkelijke veranderingen blijft het belangrijk om als rooms-katholieke en protestantse gelovigen samen op te trekken, om elkaar te inspireren en te bemoedigen en om samen kerk te zijn voor ons dorp.

De organisatie van de oecumene in Odijk

Al vele jaren krijgt de samenwerking tussen de geloofsgemeenschap H. Nicolaas (Parochie H. Paus Johannes XXIII) en het Witte Kerkje (PKN) gestalte in het Oecumenisch Beraad Odijk. Hierin bereiden de leden van de liturgiecommissie gezamenlijke vieringen voor met voorgangers uit beide kerken. De leden van de commissie Toerusting en Samenleving organiseren andere activiteiten, zoals de sobere maaltijden in de tijd voor Pasen en oecumenische ontmoetingen. Afgevaardigden uit de locatieraad (RK) en kerkenraad (ouderling oecumene) dragen zorg voor het voorzitterschap en de inbedding van het OBO in de plaatselijke geloofsgemeenschappen.

De oecumenische samenwerking vindt ook in bredere zin plaats in de vorm van een gezamenlijk aanbod van gesprekskringen en andere activiteiten, zoals aangekondigd in het Witte Boekje. Vanuit de gezamenlijke kerken van Odijk en Bunnik wordt jaarlijks een Joods Leerhuis georganiseerd.

Aandachtspunten

Er zijn meer vrijwilligers nodig om de oecumenische vieringen en activiteiten voor te bereiden en nieuwe initiatieven te ontplooien.

Plannen en voornemens

Onze intentie is om de oecumene de komende jaren van harte voort te zetten. Daarbij willen we speciaal ook aandacht richten op gezamenlijke kinderactiviteiten zoals een Sint Maartenvesper.

Kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters ziet het als zijn missie om een gezonde, zakelijke huishouding te voeren voor de gemeenschap van de Protestantse Kerk te Odijk. Dat doet het college steeds in samenwerking met de kerkenraad, met werkgroepen, commissies, coördinatoren, vrijwilligers en alle gemeenteleden. De taken van het college staan ten dienste van de gemeente: om te zorgen voor het beheer van geld en goederen en voor de geldwerving, met het oog op:

- 1) het traktement van de predikant(en) en de afdrachten aan de landelijke kerk
- 2) de eredienst en de kerkmuziek
- 3) het kerkterrein, de tuinen, met daarop onze gebouwen, het Witte Kerkje, de Meenthoek, en de pastorie en de begraafplaats
- 4) het pastoraat, de catechese, de vorming en toerusting, en de overige activiteiten van de gemeente
- 5) de nodige ondersteunende functies, als ledenadministratie, archief en communicatiemedia.

Beleidsuitgangspunten voor het beheer

- Het financieel en materieel beleid van de kerkenraad voor de periode 2023-2027 is gericht op de continuering en consolidering van de situatie per aanvang 2023.
- Het streven is de bezetting van de predikantsplaats te behouden op 0,8 fte; want een eigen predikant is van enorm belang voor onze gemeente.
- Een zeker interen op het eigen vermogen, van max 10.000 euro per jaar, is acceptabel, gedurende maximaal 3 jaar. Bij overschrijding moeten we bijsturen en maatregelen nemen.
- De weg van verduurzaming van gebouwen, gebouwbeheer en voorzieningen, die afgelopen periode al is ingeslagen ('groene kerk'), wordt versterkt doorgezet. Dit is bij stijgende prijzen voor energie ook in belang van onze eigen gemeente bij het rond krijgen van de exploitatie.
- Het beheer van de begraafplaats kent een stabiel kader en dat wordt gecontinueerd.
- Het streven is op eenzelfde voet ook onze zorg voor de ondersteunende functies voort te zetten: administratie, communicatie, archief.
- Bestendigen van de functie van ons kerkje in de gemeente (de kern Odijk) als monument, baken van herkenning en oriëntatie, door ook niet-kerkelijk bezoek te faciliteren. Daarbij zijn we ook hoeder van het dorpsgezicht, met weide, pastorie, kerk, begraafplaats en groen.

Dit alles betekent:

- ✓ Bekostiging van traktementen, solidariteitskas, quotum en gemeente-activiteiten uit de jaarlijkse vrijwillige bijdragen (kerkbalans e.v.) en collecten: 'het levend geld'.
- ✓ Zoveel mogelijk instandhouding van de huidige reserve, met het oog op de toekomst van de gemeente. Alleen een gelimiteerd interen kan - zoals gesteld - worden geaccepteerd.
- ✓ Uitzondering voor een beroep op eigen vermogen geldt alleen voor investeringen (isolatie en installaties) die zich op termijn van 10 of 15 jaar terugverdienen.

En dit is alleen mogelijk bij:

- ✓ Een jaarlijkse groei van de vrijwillige bijdragen en collecten met ca. het inflatiepercentage.
- ✓ Jaarlijkse aanpassing van tarieven van de verhuur van het kerkgebouw en de Meenthoek.
- ✓ Een zuinige 'levensstijl' door het toekennen van budgetten. Voor nieuwe activiteiten moeten nieuwe inkomsten komen, of ze substitueren bestaande activiteiten.
- ✓ Het voortzetten van gebruik van huidige subsidieregelingen met de Rijksdienst.
- ✓ Evenzo een voortzetten van het goede contact met de Stichting Vrienden van het Witte Kerkje, als welkome steun in materiële en immateriële zin voor het behoud van ons kerkje.
- ✓ Een beheerste stijging van het traktement met sociale lasten voor de predikantsplaats (CAO en collectieve regeling in PKN-verband).
- ✓ Stapsgewijze uitbreiding van aanvullende inkomstenbronnen (subsidies, inzamelingen etc.).

Perspectieven: ontwikkelingen die van invloed zijn

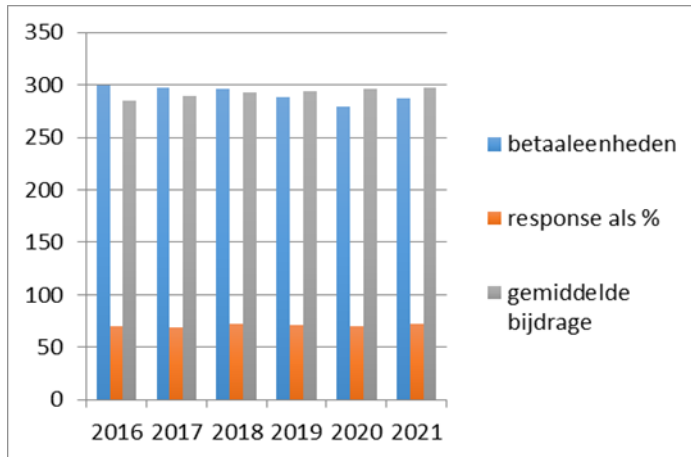
- i. Het ledental van onze gemeente: het ledental vertoont al jaren een dalende lijn (zie tabel hieronder), waardoor de bijdrage aan levend geld door een kleinere groep leden moet worden opgebracht; uitbreiding van Odijk met nieuwe inwoners kan deze teruggang dempen.

ontwikkeling ledenaantal PKN Witte Kerkje Odijk								
aantal leden (stand december)		2012	2016	2017	2018	2019	2020	2021
niet gedoopt		119	112	101	94	83	79	79
gedoopt		331	317	303	303	295	296	283
beleidend		312	314	309	300	290	282	272
Totaal		762	743	714	697	668	657	634
vv vrouw (in %)		52,8	53,6	54,2	53,9	54,0	54,8	55,0
vv man (in %)		47,2	46,4	45,8	46,1	46,0	45,2	45,0
krimp % (t tov t-1)	2,73 gemiddeld		-0,29	-4,06	-2,44	-4,34	-1,67	-3,63

bron: ledenadministratie LRP

- ii. De gemiddelde bijdrage per gemeentelid: jaar voor jaar groeit de gemiddelde bijdrage (>300 euro/jaar) licht; bij oplopende inflatie en kosten (CAO) is een sterkere toename nodig. Zie tabel 2.

Tabel 2 de Kerkbalans als jaarlijkse bron van levend geld

- iii. Inkomsten uit eigen vermogen blijven door de lage rentestanden van de afgelopen jaren bescheiden. De teruggang daarin kan afvlakken door recent (2023) stijgende marktrentes.
- iv. Inkomsten uit verhuur: in de coronaperiode is daar de klad in gekomen, maar de laatste twee jaar herstelt dit zich; voor huwelijken en herdenkingsdiensten zal actieve inzet nodig blijven.
- v. Onderhoudskosten gebouwen: voor de meerjarige Rijksbijdrage is een nieuwe aanvraag ingediend; het resterende deel moet uit acties en bijdragen van Stichting Vrienden aangevuld.
- vi. De burgerlijke gemeente zal een visie op kerkelijke gebouwen vaststellen, die mogelijk aanknopingspunten kan bieden bij keuzes of aanpassingen in exploitatie, evenementen e.d.
- vii. De WOZ-waarde van de pastorie heeft invloed op de verhuurbaarheid (voor de predikant) want is naar PKN-gebruik gekoppeld. We houden wijziging in de WOZ-waarde in de gaten.
- viii. onderhoud van het groen zal stijgende kosten laten zien (hovenier) en meer inzet van vrijwilligers gaan vragen.
- ix. kosten van energie zullen stelselmatig hoger uitvallen.
- x. facilitering verduurzaming: uit acties van overheid, kerken en goede doelen fondsen zijn komende jaren mogelijk bijdragen te putten.
- xi. vrijwilligersinzet: veel beheer en onderhoud gebeurt door de inzet van gemeenteleden op vrijwillige basis; deze inzet van vrijwilligers moet tenminste stabiel blijven en liefst iets intensiveren om de exploitatie financieel haalbaar te houden.

Plannen en voornemens

Predikant: de kerkenraad streeft ernaar om een 0,8 fte predikantsplaats te behouden. In het licht van de ontwikkelingen van de kosten en opbrengsten zal tegen 2030 of eerder bij een beroepingsprocedure opnieuw positie genomen worden op de invulling van de predikantsplaats. De stijging van de traktementskosten hebben we niet in de hand. We volgen hierin PKN-regels en CAO-afspraken.

Liturgie en diensten: vanuit beheerperspectief blijven we oplettend in verband met kosten: dat er bijv. geen liederen met dure licentie/rechten openbaar komen, dat het drukwerk bescheiden blijft. Voor de vergoedingen voor gastpredikanten en organisten volgen we PKN-normen.

Pastoraat, catechese, vorming en toerusting: zoals gesteld zijn hier jaarlijks basis werkbudgetten voor. Regulier kerkelijk werk voor de eigen gemeente blijft zo gedekt. Extra activiteiten in breder verband zullen zichzelf moeten bedruipen, door inzameling, crowd funding, ruildiensten, veilingen. Wijkteams: de samenwerking met de teams voor de actie kerkbalans blijft de komende jaren van belang.

Financiële grondslag: we zullen op zoek moeten naar ander bronnen van inkomsten: in de sfeer van doelgerichte subsidiefondsen, legaten, collectes in de burgerlijke gemeente. Of en hoe de gemiddelde bijdrage van gemeenteleden in de kerkbalans nog kan groeien wordt in 2024 voorwerp van studie. Ook aanpassing van de inningsmethode (sterker digitaal ondersteund?) komt op tafel deze periode.

Vrijwilligers in beheer en exploitatie: Het college blijft periodiek in contact met de coördinatoren en werkgroepen die beheertaken vervullen.

Relatie burgerlijke gemeente: we faciliteren als kerkrentmeesters een actieve aanwezigheid hier, we dragen daaraan bij, niet in de laatste plaats om ook nieuwe gemeenteleden te kunnen omarmen. Komende jaren bezien we hoe we de betekenis van ons historische gebouw en het groene dorpsgezicht daaromheen kunnen omzetten in bredere steun voor behoud en beheer daarvan.

Begraafplaats: beheer van de begraafplaats kent komende jaren naar verwachting geen knelpunten: begraven met gecontroleerde ruiming van graven, inning van grafrechten, onderhoud zetten zich voort.

Orgel: aan het eind van de voorbije periode is enig onderhoud geweest aan het orgel. De conditie ervan is redelijk tot goed. Reservevorming voor het onderhoud is ingesteld.

Gebouwbeheer en onderhoud: we zetten het beroep op de SIM-regeling (subsidie instandhouding monumenten) en de bijdragen van de St. Vrienden voort. De aanvraag voor de nieuwe periode 2024-2030 is gehonoreerd; die is onderbouwd met het meerjarig onderhoudsplan, reservevorming, en veel assistentie van enkele vrijwilligers in het organiseren van de uitvoering. Streven is continueren daarvan.

Verhuur: we zetten een actief - maar niet te commercieel – verhuurbeleid van de laatste jaren voort, door begeleiding van trouwen en rouwen. Ook andere gepaste doelgroepen krijgen ruimte. Via een open-podiumformule proberen we vaker betaalde concerten in te roosteren. Tarieven jaarlijks aanpassen. Het streven is een hoger niveau van netto-inkomsten te genereren.

Verduurzaming: het college van kerkrentmeesters richt zich op de verduurzaming van de exploitatie van onze gebouwen. De oplopende tarieven voor stroom en gas nopen komende jaren tot verdergaande maatregelen in isolatie, optimalisering van installaties, zuinig stoken en verlichten. Het zoeken naar bijdragen uit fondsen voor verduurzaming is geboden. Hier willen we een kleine maar hoogwaardige kerngroep op actief houden om de komende vijf jaar te laten adviseren, uitzoeken, e.v.

Pastorie: hier blijven we als college de rol van beheerder en verhuurder vervullen. Afstoten van de pastorie ter dekking van jaarlijkse exploitatietekorten staat de komende vijf jaar niet in de planning. Onderhoudskosten pastorie vallen niet onder de SIM-regeling. Verhuurbaarheid en verduurzaming van het pand zullen aandacht blijven vragen.

Diaconie

Wat is diaconie?

Diaconie betekent ook wel 'dienen aan tafel'. Het drukt uit dat we als volgelingen van Jezus geroepen zijn om elkaar en de wereld te dienen. Diaconaat is de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid. In het diaconaat is de kerk solidair met wie lijden in de wereld en geeft zij vorm aan de verwachting van het Rijk van God voor deze wereld.

De diaken heeft een belangrijke rol als voortrekker in de diaconale roeping van de gemeente. Die diaconale roeping kun je als volgt samenvatten: delen van wat de gemeente aan gaven geschonken is, helpen waar geen helper is en getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt.

Het woord diaken komt van het Griekse woord: δίακονος, diakonos, dat dienaar betekent. Diakenen worden nogal eens 'de doeners' van de kerk genoemd: mensen die de handen uit de mouwen steken en zich inzetten voor mensen die hulp nodig hebben. Diakenen geloven in delen.

Het 'doen' van diakenen is geïnspireerd op het evangelie. Diakenen zijn gericht op het voorkómen, opheffen, verminderen en uithouden van lijden en nood van (groepen) mensen. Diakenen zijn daarnaast gericht op het scheppen van rechtvaardige verhoudingen in kerk en samenleving. Zowel in Nederland als wereldwijd¹.

In het beeld van de tuin betekent diaconie het voeding en water geven aan planten die dreigen te verpieteren. Daarnaast helpt de diaconie de tuin duurzaam en ecologisch voort te laten bestaan.

De diaconie in de Protestantse Gemeente Odijk

Die diaconie in de Protestantse Gemeente Odijk bestaat uit diakenen en een financieel administrateur, die geen diaken is.

De diaconie voert taken uit, zoals in de hele Protestantse kerk, in de diensten, in directe steun aan mensen in de gemeente (kerkelijk of niet), ter ondersteuning van andere hulporganisaties en om de gemeente bij haar diaconale taak te ondersteunen. Een lijst van algemene van de diakenen uit is te vinden in [Wat zijn de taken van een diaken? | Protestantse Kerk in Nederland](#) en zal hier niet herhaald worden. Daarnaast bekommert de

¹ overgenomen uit: [Diaconie | Protestantse Kerk in Nederland](#) en [Wat zijn de taken van een diaken? | Protestantse Kerk in Nederland](#)

diaconie zich om goed rentmeesterschap. De aarde en al het leven daarin en daarop is een geschenk van God, waar wij mensen goed voor moeten zorgen. Wij moeten de tuin waarin wij leven dus goed onderhouden.

Veel van deze zaken zijn 'dagelijkse' activiteiten. Daarnaast heeft de diaconie in Odijk als bijzondere activiteiten, binnen het kader van de algemene taken:

- Bijdragen en medebesturen van het (burgerlijke) gemeente-brede Noodfonds, samen met de andere kerkgenootschappen in de gemeente.
- Initiëren en ondersteunen van meerjaarlijkse diaconale projecten, die uitgevoerd worden door of samen met de jeugd en anderen uit de gemeente.
- Ondersteunen van activiteiten met betrekking tot duurzaamheid binnen onze gemeente.

Aandachtspunten

De volgende aandachtspunten zijn hier in willekeurige volgorde, dus niet in volgorde van prioriteit.

- Bemensing. Het doel is minimaal vier diakenen te hebben om de taken te kunnen verdelen.
- Armoede op het spoor komen. Gezien de ontwikkelingen in de maatschappij, en ook blijkend uit de toename van het aantal mensen dat een beroep moet doen op de voedselbank, is er een groeiende armoedeproblematiek. Dat speelt ook in de gemeente Bunnik en in Odijk. De diaconie wil graag helpen, maar moet dan ook weten waar hulp nodig is.
- Kerk voor het dorp/de burgerlijke gemeente. We zijn niet alleen kerk voor onszelf, maar hebben een taak in de maatschappij. Deze taak hoort tot de belangrijkste aspecten van het diaconale werk en wordt deels vormgegeven door onze bijdragen aan diverse andere hulporganisaties. Maar we willen ook graag in de directe omgeving meer kunnen betekenen, indien mogelijk.
- Eenzaamheid. Met het groeiende aantal alleenwonenden en ouderen met afname van sociale contacten, is eenzaamheid een van de belangrijkste thema's geworden in onze maatschappij. Armoede en eenzaamheid gaan vaak samen. Als diaconie willen we hier alert op zijn en oog voor hebben. Waar mogelijk geven we signalen door aan het pastoraat.
- Duurzaamheid. Onze gemeente wil graag een duurzame samenleving bevorderen. Dat betekent dat onze activiteiten zo duurzaam mogelijk plaatsvinden, waarin ook de

kerkrentmeesters een belangrijke rol hebben. Daarnaast willen we het duurzaam leven binnen en buiten onze gemeente helpen bevorderen.

Plannen en voornemens

1. We zijn voornemens ons netwerk in de burgerlijke gemeente te versterken met partijen die mogelijk meer zicht hebben op armoede. Daarbij denken we onder andere aan:
 - a. De andere kerken
 - b. Het Centrum voor Elkaar van de gemeente
 - c. De scholen
 - d. Gezondheidsprofessionals (bijvoorbeeld artsen, wijkzorg)
 - e. Het eigen pastoraat
 - f. Bestaande initiatieven, zoals ontmoeting met dorpsgenoten of de Huiskamer van Odijk
2. Om het netwerk te versterken zijn we van plan de besprekingen met andere kerken en het Centrum voor Elkaar te intensiveren.
3. We willen via diverse routes meer aandacht aan diaconale activiteiten geven in dorp en gemeente. Denk bijvoorbeeld aan stukjes in het plaatselijke nieuwsblad 't Groentje en via het netwerk (zie onder a)).
4. Samen met het pastoraat willen we proberen om mensen, die graag meer contacten hebben, aan anderen te koppelen, zodat er hopelijk minder eenzaamheid zal zijn.
5. We willen (blijven) participeren in en bijdragen aan lokale diaconale activiteiten of organisaties, zoals Samen aan tafel, de Voedselbank en de Schans.
6. De kerkelijke gemeente heeft een ambassadeur duurzaamheid. De diaconie wil ondersteuning bieden aan de ambassadeur en helpen (direct en financieel) bij activiteiten op gebied van duurzaamheid.

Jeugdwerk

Wie de jeugd houdt, houdt toekomst.

Met ons jeugdwerk richten wij ons op kinderen en jongeren van 0 tot ca. 18 jaar. We willen een kerkgemeenschap zijn voor iedereen, voor jong en oud. Gods belofte aan deze wereld geldt immers voor iedereen. Wij willen een kerk zijn waar kinderen en jongeren zichzelf mogen en kunnen zijn. Onze gemeente komt uit voor haar identiteit en maakt in heldere taal aan jongeren duidelijk wat het christelijk geloof inhoudt. Dit alles op een open wijze. De gemeente is betrokken en gastvrij. Naar jongeren toe betekent dit dat er echt geluisterd wordt en dat (speel)ruimte voor hen gecreëerd wordt. De gemeente maakt gebruik van methoden en materialen die jeugd en jongeren aanspreken. Maar ook beseft ze het belang van samenspraak en samenspel tussen jongeren en ouderen.

Binnen het jeugdwerk gaan wij uit van 4 thema's namelijk leren, vieren, dienen en spelen/ontmoeten.

Leren

Wij willen de jeugd leren:

- wegwijs te worden in de wereld van het christelijk geloof, met de Bijbel als uitgangspunt;
- de Bijbel op waarde te schatten, door het verband te laten zien tussen Bijbelse verhalen en de dagelijkse werkelijkheid.

Vieren

De eredienst heeft een vierend karakter. Dit is voor tieners en jongeren echter niet altijd zichtbaar of voelbaar. De gemeente wil jongeren laten zien wat er te vieren is en ze hierbij te betrekken. Door ze de liturgie en de rituelen van de traditionele kerkdienst te leren begrijpen en deze ook aan te passen aan hun belevingswereld kunnen we dit bereiken.

De erediensten zijn voor (een aantal) jongeren niet echt toegankelijk. Vorm en inhoud worden vaak als saai en moeilijk ervaren. Zonder afbreuk te willen doen aan de identiteit en tradities van de kerkgemeenschap lijkt het wenselijk om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de erediensten een meer eigentijdse invulling te geven.

Dienen

Geloven is niet alleen een kwestie van woorden, maar ook van daden. Het is niet alleen een manier van denken, maar ook een manier van leven. Veel jongeren zijn bewogen met armoede en maatschappelijke problemen. De kerk wil deze bewogenheid stimuleren en de jongeren de ruimte geven om hier iets mee te doen, zoals in het Roemenië project.

Spelen / ontmoeten

Spelen en ontmoeten sluit aan bij de belevingswereld van de mens, het motiveert en stimuleert ons om naar elkaar te kijken en te luisteren. Jeugdactiviteiten die op spelen en ontmoeten gericht zijn, brengen kinderen en jongeren bij elkaar. Het geeft hun een thuisgevoel. Dit is een belangrijke voorwaarde om te kunnen leren, dienen en vieren.

Binnen het jeugdwerk hebben wij veel verschillende activiteiten die invulling geven aan een of meerdere pijlers. Op de zondagen hebben wij oppasdienst, kindernevendienst, jeugdkerk en een 15-plus groep. Doordeweeks is er kindercatechese en basiscatechese waar de nadruk ligt op leren. Verder hebben wij nog een kinderclub, diverse losse activiteiten zoals Sirkelslag, Palmpasenstokken maken, het Roemenië project en het jaarlijkse kerkkamp.

Wij zijn trots op de vele activiteiten die voor de verschillende leeftijdsgroepen worden georganiseerd waarbij de kinderen en jongeren met elkaar vieren, leren, dienen, spelen en elkaar ontmoeten. Wij willen deze activiteiten dan ook graag voortzetten. Wij zijn blij dat wij sinds vorig jaar weer een nieuwe 15-plus groep hebben.

Graag zouden wij nog een groep voor 18-plussers starten en meer activiteiten voor de middelbare scholieren organiseren. Hier willen wij komende jaren aandacht aan geven.

Naast alle activiteiten speciaal voor kinderen en jongeren willen wij graag meer de verbinding leggen tussen de generaties. Kinderen en jongeren staan nu vrij los van de rest van de gemeente en de oudere gemeenteleden zien weinig van wat er voor en door de kinderen en jongeren gedaan wordt. Door meer verbinding tussen de generaties te leggen stimuleren wij het gemeentegeroel, betrokkenheid en verwachten wij dat jongeren zich meer thuis en betrokken gaan voelen in en bij de kerk.

Ook willen wij de komende jaren kijken hoe wij jongeren taken kunnen geven binnen de gemeente. Wij denken hierbij o.a. aan hulpleiding bij de kindernevendienst, muziek maken in de dienst, meehelpen bij beeld en geluid. Als jongeren een taak hebben, gaan zij ook verantwoordelijkheid voor de kerk ervaren en merken en voelen zij dat zij erbij horen en ertoe doen. Dit zal hun betrokkenheid vergroten.

Vanaf dit seizoen zullen wij met de jongeren van de jeugdkerk enkele keren meedoen aan het avondmaal.

Tenslotte willen wij nu echt een eigen ruimte voor de jongeren gaan inrichten, waar wij met de jeugdkerk kunnen zitten en waar de jongeren elkaar ook op andere momenten kunnen ontmoeten.

Tenslotte

In de hof waar Christus zelf de tuinman is, zijn handen nodig om de tuin te bewerken. Om de visie en beleidsvoornemens de komende jaren vorm te kunnen geven, zijn voldoende vrijwilligers nodig. We beseffen dat al veel gemeenteleden actief zijn. En tegelijk zien we in de samenleving - dus ook in de kerk - dat mensen het lastig vinden om zich (voor langere tijd) aan een taak te verbinden. Dit is echter wel hard nodig, om de tuin te kunnen blijven onderhouden. We willen daarom op een nieuwe manier vrijwilligers werven. We doen dit door de komende periode gebruik maken van gavengericht zoeken. Dit betekent dat we minder uitgaan van de vacatures die er zijn, en meer van de gaven en talenten die gemeenteleden hebben. We werken dit de komende tijd verder uit. Waarbij uitgangspunt is dat we mensen vragen op taken die passen bij hun talenten. Dit betekent niet dat vrijwillige inzet geen tijd kost, maar wel dat het energie en voldoening kan geven.

In de afgelopen jaren is er in de samenleving meer aandacht gekomen voor situaties van grensoverschrijdend gedrag. We beseffen dat dit ook in onze kerkelijke gemeenschap kan gebeuren. Daarom zetten we ons in om een veilige kerk te zijn en te blijven. Dit betekent concreet dat het duidelijk is welke omgangsvormen we met elkaar hebben. We communiceren hierover op de website en bij het aantrekken van vrijwilligers. Heeft zich een situatie van grensoverschrijdend gedrag voorgedaan, dan is op de website duidelijk te vinden waar iemand zich kan melden en hoe we hiermee omgaan. We volgen hierbij zoveel mogelijk de richtlijnen voor de veilige kerk, zoals opgesteld door de PKN. Deze beleidsperiode stellen we ook vertrouwenspersonen aan die laagdrempelig benaderbaar zijn. Veilige kerk is geen eenmalige actie. We blijven hier voortdurend alert op en communiceren hier periodiek over via onze nieuwskanalen.

